

Raná

KOSTEL SVATÉHO JAKUBA VĚTŠÍHO

Obec: Raná

GPS: 49°47'56.30"N, 15°57'51.64"E

Kulturní památka:
od 3. 5. 1958, číslo rejstříku: 30504/6-950

Nadmořská výška: 500 m n. m.

Parcelní číslo: st. 14

Typ objektu:

Vlastník objektu:
Římskokatolická farnost Raná

Mapa:

Popis stavu 2014

Členitá historická památka nese několik zajímavých prvků po obvodu, například pamětní desky na západní straně a boční vchod na východní straně se zajímavým pískovcovým reliéfem horizontální Piety ve štítu stříšky.

Základní foto

Další foto

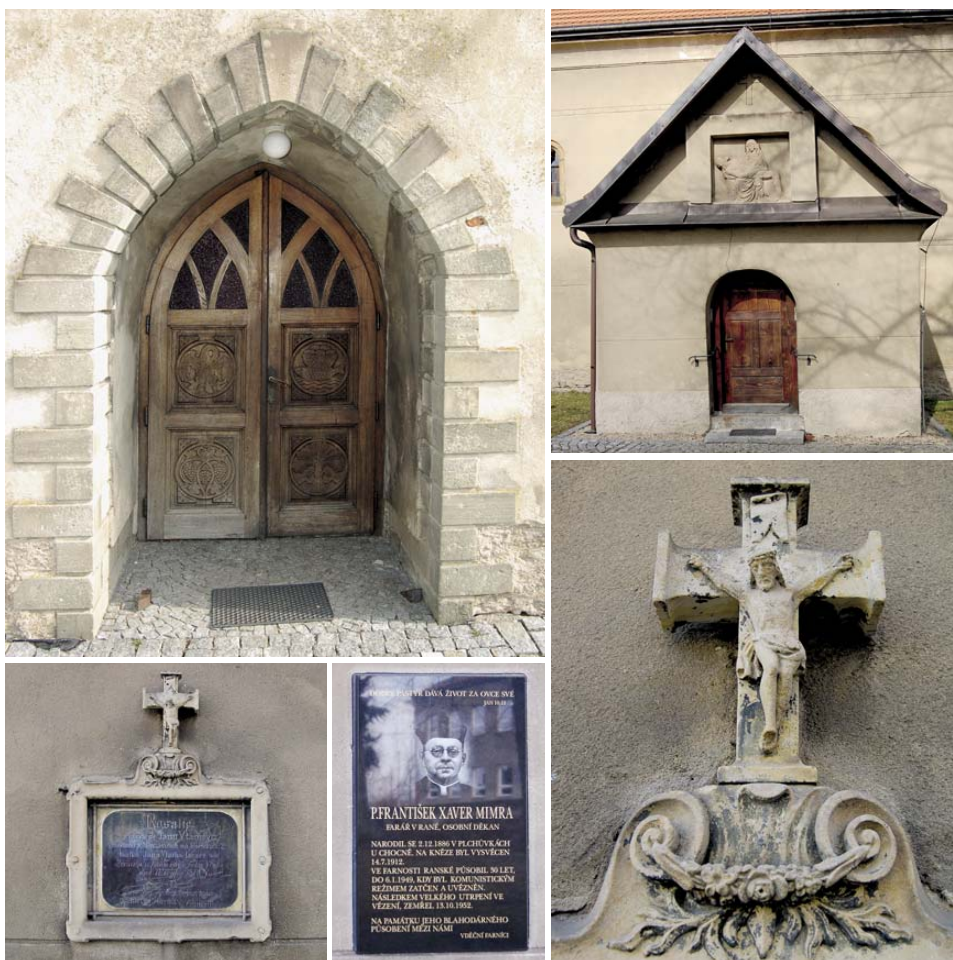

Foto: Václav Hospodář 2014

Historie památky, zajímavosti

Kostel je původně gotickou stavbou z roku 1324. Kostel byl v roce 1349 farním a spadl pod děkanát Vysoké Mýto. Dne 4. 11. 1350 byl zařazen do nově ustanoveného biskupství Litomyšlského. V roce 1718 prošel přestavbou, když hrom srazil věž. Potom byl přestaven opět roku 1808, kdy byla celá střecha poničená vichřicí. Poslední rozsáhlá oprava byla provedena v roce 1895. Při ní byla odkryta pod nánosy přemalovaná malba hradu Rychmburk se dvěma baštami a hlásnou věží datovaná rokem 1424. Ve věži byl zvon s nápisem „LETA PANIE MDXXXXVII TENTO ZWONSLYT GEST SKRZ WACLAWA W.“ Po roce 1990 se místní rozhodli zvon, který patřil k nejstarším v Čechách, ošetřit, aby ho nárazy srdce neponičily. Provrtali srdce zvonu a do otvoru zalisovali měď, aby nárazy nebyly tak tvrdé. Nejenže se podstatně změnil hlas zvonu, ale po několika měsících zvon puknul. Tak skončil zvon, který od roku 1547 oznamoval lidem krásné, ale i smutné události. Nyní leží zapomenutý, místo v předsíni kostela se pro něho nenašlo.

Stříbrný, silně zlacený kalich z kostela svatého Jakuba z roku 1581, je dnes ve sbírkách Národního muzea v Praze. Po stranách vchodu do sakristie jsou umístěny pamětní desky. Deska vlevo je věnována památce matky faráře Jana Vlacha z roku 1877, deska vpravo památce faráře Františka Xavera Mimra, který zemřel ve vězení v roce 1952. K evidované kulturní památce pod názvem Kostel svatého Jakuba patří kostel, márnice, hřbitov a ohradní zeď.

Zdroj

Štěpán, L. a kol.: *Chrudimsko. Utváření venkovských sídel*, SOA Chrudim 2001

Šebek, F.: *Kapitoly ze starších dějin obce Raná*

<http://www.obecrana.cz/historie-obce>

Jan Benda, bývalý kronikář Města Hlinska

Poznámky k vyhledání v místě

Kostel je postaven na křižovatce v centru obce.

KOSTEL EVANGELICKÝ

Obec: Raná

GPS: 49°47'47.83"N, 15°57'51.98"E

Kulturní památka:
od 3. 5. 1958, číslo rejstříku: 30504/6-950

Nadmořská výška: 504 m n. m.

Parcelní číslo: st. 110

Typ objektu:

Vlastník objektu: Farní sbor českobratrské
církve evangelické v Rané u Hlinska

Mapa:

Popis stavu 2014

Interiér, vnější plášť i okolí kostela jsou pečlivě upraveny. Patří mezi významné dominanty obce.

Základní foto

Další foto

Foto: Václav Hospodář 2014

Historie památky, zajímavosti

Roku 1781 vydal Josef II. Toleranční patent, který připouštěl vyznání nekatolických církví. V Rané se řada obyvatel přihlásila k evangelické církvi. Roku 1783 založili v Rané svůj vlastní sbor, který po dvou letech zanikl. Pak se přihlásili do evangelického sboru v Krouně. V roce 1870 byl v Rané evangelický sbor obnoven, o rok později postavil pro svého správce faru. V letech 1872–1875 byl vystavěn evangelický kostel v pseudogotickém slohu. Od té doby má Raná dva kostely, stejně jako Krouna.

Zdroj

Štěpán, L. a kol.: *Chrudimsko. Utváření venkovských sídel*, SOA Chrudim 2001

Šebek, F.: *Kapitoly ze starších dějin obce Raná*

<http://www.obecrana.cz>

Poznámky k vyhledání v místě

Kostel stojí po pravé straně cesty směrem na Vojtěchov za centrální křižovatkou.

BOŽÍ MUKA (RAČANSKÁ KAPLIČKA)

Obec: Raná

GPS: 49°47'48.50"N, 15°57'58.04"E

Kulturní památka: Ne

Nadmořská výška: 488 m n. m.

Parcelní číslo: p. p. 1283

Typ objektu:

Vlastník objektu:
Jaroslav Dalecký, Velký Osek

Mapa:

Popis stavu 2014

Objekt z roku 2012 je ve výborném technickém stavu. Na žulovou patku navazuje čtyřboký hranol a hlavice s jedním zaskleným výklenkem se soškou Panny Marie. Jehlanovitá stříška je krytá měděným plechem a zakončená malou kovovou makovičkou.

Základní foto

Foto: Václav Hospodář 2014

Další foto

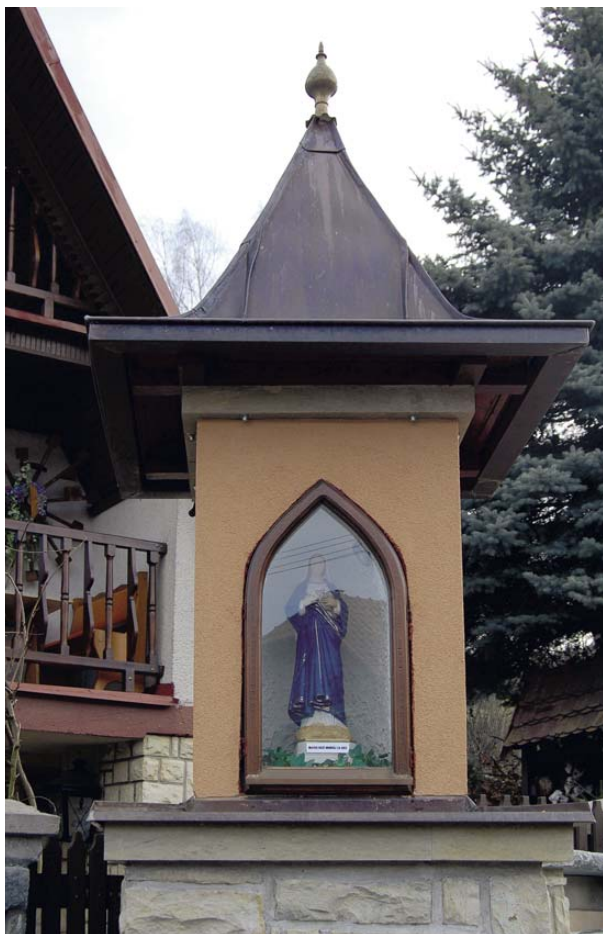

Foto: Václav Hospodář 2014

Historie památky, zajímavosti

Na místě, kde byl umístěn křížek v dutině starého suchého vykotlaného kaštanu, se rozhodl místní chalupář Jaroslav Dalecký, vybudovat se souhlasem sousedů a obce Boží muka zasvěcená Panně Marii. Se stavbou začal v listopadu 2011 a dne 4. srpna 2012 je slavnostně vysvětil P. Jiří Remeš. Někteří spoluobčané přispěli na stavbu i finančně. Místními jsou Boží muka nazývána jako „Račanská kaplička“.

Zdroj

Jaroslav Dalecký, Velký Osek

Poznámky k vyhledání v místě

Boží muka jsou umístěna u soukromého objektu směrem z hlavní silnice po odbočce do údolí.

HŘBITOVNÍ KŘÍŽ

Obec: Raná

GPS: 49°48'00.53"N, 15°57'47.64"E

Kulturní památka: Ne

Nadmořská výška: 491 m n. m.

Parcelní číslo: p. p. 591/3

Vlastník objektu: Obec Raná

Typ objektu: †

Mapa:

Popis stavu 2014

Kovový kříž latinského typu nese výraznou kovovou stuhu s nápisem „INRI“ a stříbrně natřené tělo Krista. Široký bílý podstavec má na čelní i bočních stranách mělké niky s vlysy s rostlinnými motivy. Základová i krycí plocha jsou zkosené. Je na nich místy patrný povlak, způsobený začínající biokorozí.

Základní foto

Další foto

Foto: Václav Hospodář 2014

Historie památky, zajímavosti

Hřbitov byl založen v roce 1888. Na kříži není patrné datování. Kříž je součástí hřbitova a je umístěn v jeho centrální části.

Zdroj

Štěpán, L. a kol.: *Chrudimsko. Utváření venkovských sídel*, SOA Chrudim 2001

Poznámky k vyhledání v místě

Kříž je umístěn v centrální části hřbitova.

KŘÍŽ NA KŘÍŽOVATCE

Obec: Raná

GPS: 49°47'54.30"N, 15°57'52.60"E

Kulturní památka: Ne

Nadmořská výška: 500 m n. m.

Parcelní číslo: p. p. 84/1

Vlastník objektu: Obec Raná

Typ objektu: †

Mapa:

Popis stavu 2015

Ozdobný litý kříž s prvky jetelového typu nese zlacenou prohnutou stuhu s nápisem „INRI“, čtyři svazky paprsků svatozáře a tělo Krista. Štíhlý a vysoký podstavec z jednoho kusu horniny má tvar komolého jehlanu s přilbicovitým vrcholem, ve kterém je stylizovaný, jemně vystupující tlapatý kříž, vepsaný do kruhu. Pod ním je letopočet instalace a přenesení. Na čelní straně jsou stopy po původních kovových částech. Na mohutné podezdívce je kříž nepřehlédnutelnou součástí obce a je v optimálním stavu.

Základní foto

Další foto

Foto: Václav Hospodář 2014

Historie památky, zajímavosti

Kříž je datován rokem 1847. V roce 1852 byl přenesen na stávající místo, nepodařilo se však zjistit odkud.

Zdroj

Vlastní šetření

Poznámky k vyhledání v místě

Kříž je umístěn na křižovatce v centru obce.

KAPLE PANNY MARIE

Obec: Raná, místní část Oldřetice

GPS: 49°48'31.04"N, 15°58'28.87"E

Kulturní památka: Ne

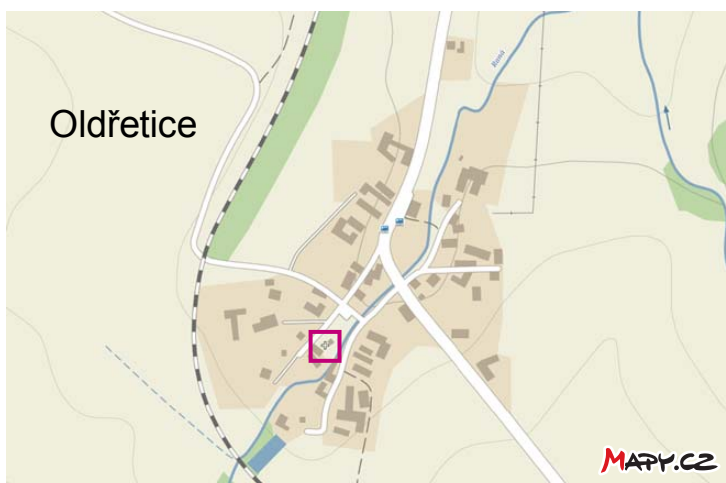
Nadmořská výška: 450 m n. m.

Parcelní číslo: st. 53

Vlastník objektu: Obec Raná

Typ objektu:

Mapa:

Popis stavu 2014

Kaple obdélníkového půdorysu se sníženou apsidou a vysokým sanktusníkem se zvonkem, zdůrazňuje celkovou výšku objektu, který je po stavební stránce ve velmi dobrém technickém stavu.

Základní foto

Další foto

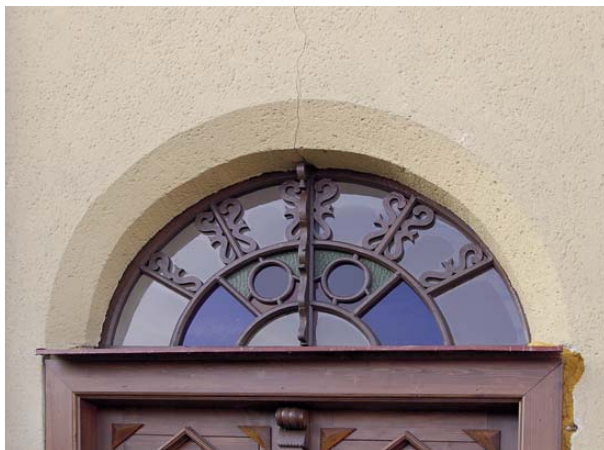

Foto: Václav Hospodář 2014

Historie památky, zajímavosti

V nice nade dveřmi je kříž a nad ním datování: „L 1894 P.“

Zdroj

Vlastní šetření

Poznámky k vyhledání v místě

Kaple je umístěna v centru obce.

KŘÍŽ PŘED KAPLÍ

Obec: Raná, místní část Oldřetice

GPS: 49°48'31.18"N, 15°58'29.02"E

Kulturní památka: Ne

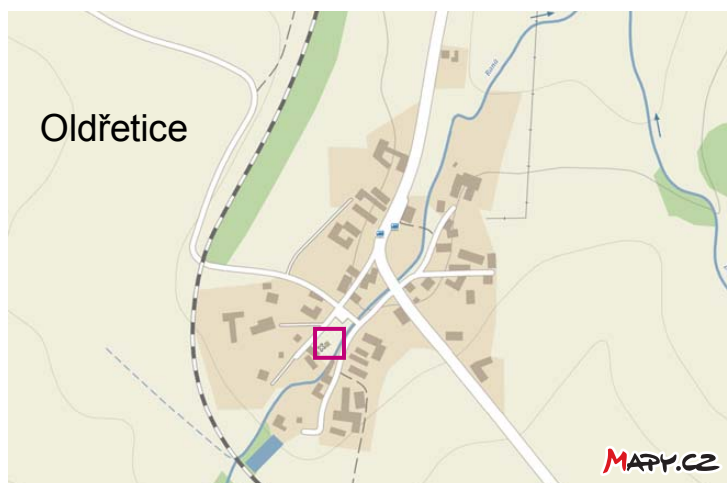
Nadmořská výška: 450 m n. m.

Parcelní číslo: p. p. 110/1

Vlastník objektu: Obec Raná

Typ objektu: †

Mapa:

Popis stavu 2014

Na pískovcovém podstavci, který je římsami rozdělen na tři části, stojí kříž na základně ze žuly. Je hrotového typu s pozlaceným kovovým tělem Krista. Prostřední díl má na čelní straně vhloubenou plochu s nápisem. Kříž a jeho základna jsou v perfektním stavu, podstavec vyžaduje restaurování. Stavba stojí za dekorativním železným plůtkem.

Základní foto

Další foto

Foto: Václav Hospodář 2014

Historie památky, zajímavosti

Kříž, datovaný rokem 1882, byl v roce 1900 opravován a vybaven kovaným plůtkem. Nese nápis: „Ode mne pak odstup to abych se chlubil, leč v kříži Pána našeho Ježíše Krista. sv. Pavel ke Gal. 6,14. Leta Páně 1882.“

Zdroj

Smlsal, J.: *Drobné církevní stavby*, Chrudim 2012

Poznámky k vyhledání v místě

Kříž je umístěn vedle kaple v centru obce.